

આપ કે સાપ. (ભાગ ૨ જો)

૨૦૭૨૨

માટે બેહુલ સરતા ભાવ.

કિશોર શરમા

સોડા નંદી.

કીમત એક આનો.

તૈયાર છે. ખરીદ કરો.

મથિણિમ પન્નાક વ્યભાગા-દુરંદુર ૪૬ રંગેરેવી વીસિસિવાળું કીમત રૂ. ૩-૦-૦

વેચનાર—જે. એન બુકસેલ્લર-નડીયાદ.

કીમકળા-કામરૂપની વાલો કી બાર ઝાના. જીન-પરી ઝોનાજેની તથેરમાલી વાલો.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌંપીરાઝિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૭૭૪૧ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ બાત ૩ સપ્ત

વિષય ૬- : ૪

બાપ કે સાપ

થાને

સદગુણી સુશીલા

(ભાગ ૨)

પ્રયોજક:- શ્રીચુત અંબાલાલ નૃસીંહલાલ શાહ

—() પ્રકાશક ()—

બુકસેલર જનુલાલ નારણદાસ.

આવૃત્તી ૧

સન ૧૯૨૩

પ્રત ૪૦૦૦

ફીમત એક આનો

સર્વ હક પ્રકાશકને સ્વાધિન છે

પુત્રી તણા વિક્રય પરે, બાપુ તમે ન રાચશો.
 પુત્રી સુખી તો સૌ સુખી: પુત્રી તમે ના બાળશો.
 પુત્રી તમે ના બાળશો: એ શબ્દ સ.ચા જમર છે.
 પુત્રી તમે નહિ બાળશો તો કુળને ઉધ્ધાર શો.

વિદ્યાપીઠ
 ગુજરાતી કોલેજ, અમદાવાદ
 ૬-૬

આ પુસ્તકના-

પ્રથમ ભાગનું નામ બાપ કે સાપ

યાને

લીલાવતીનું બહેર લીલામ (રાખેલું છે)

દ્રષ્ટિ (કવિ રવિન્દ્રનાથ ટાગોરની વાતોનો અનુવાદ)

છુટકે કીર્તિ ૩. ૦-૨-૬ (વેપારીને સસ્તા ભાવથી મળશે)

સુશીલા:-

(રાગ-હરીગીત)

મારી હવે કથની સુણો હું જેન છું લીલા તણી.
 અને લલાટે છે લખી જવાળા અતિશય દુઃખ તણી;
 શાઓ કથે છે પુરુષથી સ્ત્રી હોય છે કામી ઘણી.
 એ આઠ ઘણા નિજ કામને શરમે દખાવી છે પડી ! ૧

જાણી ગયા છો આપ તો મમ બાપને પૈસે ટકે,
 પામી ગયા છો આપ તો મમ બાપના મૃત્યુ વિષે;
 હું કેમ વેચાણી જીવન આ શી રીત પુરું કરું
 તે વાત આપ ઇચ્છો પછી શી રીત હું નન્નો ભણું. ૨

દુઃકાલમાં કહું આપને જાણી તમે દીલગીર થશો,
 મમ જહોનના લગ્ન પછી અમ શ્મી દશા ના પૂજશો;
 છ માસયે નહોતા પુરા ત્યાં બાપ મહોં મોઘું થયું,
 સૃષ્ટિ પરે ઘણું અન્ય જ્યાં ના આટલું મોઘું હતું. ૩

નિઃશબ્દતા પ્રસરી હતી: ચંદની અતિ ખીલી હતી,
 મમ પ્રાણની વીણા ખરે એ દિન તો સુની હતી:

રે આંખ જમણી કેણુ જાણે કેમ ફરકે આટલી,
 નેકરી અલિપ્તનું ચિહ્ન જાણ્યું દર્શને પ્રાર્થી રહી. ૪

એ કેણુ છે પિતા લઈ કેા મંદત થી આવતું !
 શા કારણે ચૂપકીલીથી મજ રંક હૃદય ઝહીવટાવતું,
 વળ સમી છાતી કરી પિતા ખન્યા દુશ્મન ખરે !
 કયાં કયાં ગયા પિતા ખરા જે પુત્રીને સુખી કરે. - ૫

ઉદ્ધમોદયો કંઈ એમને ઉછેરતા ને મારતા;
 જો મારવું ગમતું તમોને શીદ કહે! ઉછેરતા ?
 આવ્યા ગયા કીઠા સમા વ્રીઠા ન લેયો પાપની;
 શી રીત રે સુખ પામયો શાન્તિ નથી તમ ચિત્તની. ૬

બસ પાંચ વ્યક્તિ સાક્ષીમાં લગ્ન કરાવે ગોર છે,
 ક્રિયા ન કંઈ લગ્ન તણી ઝટ અંત લગ્ન પમાય છે.
 હા-ના કરી મેં તો ધણી ત્યાં જોર જીલમ તો થાય છે;
 વેદવ્ય માફં બોલવું જાણી પછી પરણાય છે. ૭

જાણું નહિ શી કિમ્મતે વેચાણી છું હું સુશીલા;
 પણ જાણું છું હું નાથ કે તે દારૂથી હતા ઉજળા.
 દુર્ભાગ્ય માફં જાણવું મુશ્કેલ ના એ શબ્દથી,
 જાણી ગઈ કે સુખ હાવે ભાગ્યે દૂર મુજથી. ૮

જાણો ન જાણો તોય શું ? માગો ન માગો તોય શું ?
 દરકાર કેને છે પછી રે, હિંદ આજે ચૂન્ય શું ?
 અમળા હૃદય પોકારથી આ ભારત સંકટું દુઃખથી;
 અમળા હૃદય ચિત્કારથી પઠતી બધાની છે થઈ. ૯

પુરુષો બધા માંધા બની બે ફિકે સૂધી વિહરતા,
પુરુષો બધા સ્નાયી* બની ઘાણી બળદ સી ધારતા,
પુરુષો બધા કા પુરુષ છે જે સી પર જીવમી થયા,
પુરુષો બધા દેવી ગણે એ નારીના પતિ કયાં ગયા. - ૧૦

ભગ્નાથ તે રાત્રિ બની તેની નથી મને વેદના,
જીવન બધું વિષમય જશે તેની મને છે વેદના
વર રંક હો, વિરૂપ હો, તેની જરા પરવા નથી,
અમ હૃદયની દિશાજ જૂદી એટલી પરવા રહી - ૧૧

તે રાત્રિથી પરવશ બની પતિગૃહ હું આવી રહી,
નિદોષ જીવન ગાળવા મથતી તહાં સંસારી થઈ,
મમ ધર્મનું બંધન દહીમૂલ પામતાં પતિ પૂજવા,
એ આર્ય સંસ્કાર નારીના નાના ઘટે કદિ જૂલવા, - ૧૨

પ્રતિ રાત્રિ ચક્રચૂર આવતા દુર્ગન્ધિ સુખથી નીકળતી,
પતિ ના કંઈ કંઈ માનતા સુનતા કંઈ ના વિનતી,
દે.સ્તો બધ. ત્યાં આવતા બહુ છુટથી ગમત થતી,
પતિ ભક્તિથી ન્યુનતા થશે એ સ્વપ્નથી બહીતી હતી - ૧૩

નીતિ પતિ દૂષિત એથી મિત્ર પણ એવા હતા,
એ મિત્રના સહવાસથી એ સુખ પરત્વી પામતાં;
હાથી રહી મમ કોષને ભક્તિ ન કાંઈ જોણી કરી
કંઈ કંઈ રીતે રીઝવ્યા પતિ તોયે ન હું સુખી બની - ૧૪

હે નાથ ? હું જોગણુ તમારી જોગ જો જપતા હશે
 જીવન તમારાં ને અમારાં એક ત્યાં હાવે જશે
 હું આપવણુ કેના વિશામે દેહ આ ઠળી શકું
 આ દેહના માલિક છો હું આપને નિરખી રહું -૧૫

શીખો, હવે જોતાં તમે આ દાસીને નયને જરી
 વાંચો હૃદય આ પ્રેમ વિણ કેલું રહે છે હરધરી
 હું અલ્પબુદ્ધી શિરતાજ, ના કંઈ તો બાંધી શકું
 આ દેહની વળી ચામડી કહો આપતો આપી દઉં -૧૬

પણ નાથ ના જોઈ શકું હું આપને આ રાગમાં
 સતીધર્મના ચૂકી શકું અનુરકત હું તમ રાગમાં
 વિશાળતર તમ છાતીમાં ક્યારે હું સંતાઈ શકું
 તમ બાથના હું પાશમાં અનુમંદ્ય ક્યારે થઈ શકું -૧૭

રે ઉકળતા ઉદ્ગારથી તમ હૃદય ના પલળી શકયું
 મમ શુદ્ધતા તમ ઉરને લીંજવી શકયું જસીયે ન શું
 પતિ ભક્તિ હરનિશ ચાહતી એ ભાવના સાચી હશે
 ને દેહલતા આ દમકતી અંધારમાં રાખી હશે -૧૮

શું શું હૃદય વલોવાય છે એ આપ શે કદપી શકો
 નારી બિચારી એકલી નિઃસહાય શું રાખી શકો
 મૈત્રી રચી પતિપત્નીએ તે મૈત્રીને શું બૂલશે
 વૈમનસ્ય આજે આ રીતે પિયુ તમે ના રાખશો -૧૯

હું પાદને ચૂમી રહી તે પાદના છોડી શકું
પત્ની ફરજ મૂકી તમે ના અન્ય તો વિચરી શકો
અર્ધાંગના છું આપની તે અર્ધ અંગ શું વિસરશે
ના, ના, પ્રિયા તમે આપની આવી રીતે ચૂકી જશો --૨૦

જો આપ ના ભાવી શકું તો આઠ લોટી નાંખશે
ખંજર ઉપાડી ધડ અરે આ સરથકી જુદું કં?
અનુપમ સુંદર વર પામતાં આનન્દ લખલૂટ આવશે,
પતિપાદ પંકજ મૃત્યુ મરતાં દેહના કંપાવશે --૨૧

પણુ રે અધમ જીવન જમારે સ્ત્રીતણું ના રાખશે
વેશ્યાસભી રીતથી અમોને ના પતિ રીખાવશે
બસ એક વર વરશે સતી લાખો ભલે ખંજર સરે
સતીત્વને સ્વીકારશે છોને પછી દુશ્મન વસે --૨૨

જો આપના આહી શકો છો તો પછી સઘવાથી શું
જો પ્રેમ ના અર્પી શકો છો તો પછી સઘવાથી શું
જો હૃદય ર રી 'ન સ્થાપવી તો પછી સઘવાથી શું
જો સર્વદા સંતપ્ત ચિત્ત સ્ત્રી તો પછી સઘવાથી શું--૨૩

મારતભૂમિ છે કેટલી સઘવા ગણાયે વિધવા
સાભાજ્ય સૂર્ય તપી રહ્યો તોયે ન કિરણ પામવા
ઉઝ્યો શશિ સૃષ્ટિ પરે તેયે ન ત્રિકસે પશિની
ઉઝ્યો શશિ સાગર પરે તોયે ન છોળો ઉછળતી --૨૪

પણ હો લલાટે છે હજ્યું આજે નથી શશી કુમુદને ?
 ધિક્કાર મારા જીવનને આ ઝેર વસતું પીવું પડે ?
 રે હાઝ છે અંતર્તાળી આ આગ શી રીત જુઝાવશે ?
 રે હાઝ છે નારી તણી ના ખાણુ નરકની માનશે ? - ૨૫

માફ કરશે નાથ મારા શબ્દ જો બારી હશે ?
 માફ કરશે નાથ જ્યાં હેયું રહેયું ભોલશે ?
 જે કુપથ ગામી આપ છો ? તે માર્ગને ત્યજવો ઘટે ?
 પાપમય રસ્તો ત્યજી ક્યારે હવે પ્રભુ માનશે ? - ૨૬

ના કહી શકી કાંઈવધુ હૃદય અબોલુ થઈ ગયું ?
 ઈચ્છા હતી કહેવા ઘણી પણ મુખ ના બોલી શક્યું ?
 આંસુ અવિરત ગાલપર ઢહઢહ વહી જતાં ભેંધને ?
 પીગળ્યા પ્રિયાના નાથ એ નિજ માથમાં ઢાળી મને ? - ૨૭

હૃદય ન હવે ઝીલી શક્યું એ પ્રેમ પારાવારમાં ?
 હૃદય ન માની એ શક્યું શકે હોય શું મુખ સ્વપ્નમાં ?
 કેં દિનનાં દુખમાં ગયાં પતિ પ્રેમને પામી શકી ?
 હવેઈધિ છે.જો હવે પતિ પ્રેમમાં છાંટી શકી - ૨૮

સૂણુએ પ્રિય એા કંપતી તમ જીવન છે અજવાળવાં
 ઘર આંગણે સ્વર્ગ આવશે પત્ની સ્વતંત્ર સખતાં
 સ્વચ્છંદના કેઈ થશે - સુખી નથી કેઈ થયું
 હો પ્રણયના ઘુંટલા પીતાં દુઃખ સકળ જનતા છે વહું - ૨૯

કે દીન એવથે વહા આનન્દમાં રસગસ થતાં,
 યુવાન યુવતી મદન નયને નાચતાં ઘેલાં હતાં;
 રથુલ બાવના મેળે જશે તપિત થતી જ્યાં રથુલની,
 વિરક્તિ સમજે શી રીતે જ્યાં દહાણુ મેળે મનમાનતી ૩૧

આશક અને માશુકની સિજ્જત મીઠી કંઈ જોર છે,
 તે શું શકે જાણી કદી જે જન્મના રંગી હશે;
 કુરમાની જાણે ઉભય જ્યાં સિજ્જત મીઠી કંઈ જોર છે
 ને શું શકે જાણી કદી જે જન્મના જોગી હશે ? ૩૨

જોતાં નયન નાચી રહે સિજ્જત મીઠી કંઈ જોર છે
 રે શું શકે જાણી કદી જે જન્મના રંગી નથી
 એવાજ્ઞ જ્યાં ઉર પ્રેમીનાં સિજ્જત મીઠી કંઈ જોર છે
 રે શું શકે જાણી કદી જે પ્રેમના જાગી નથી ૩૩

પતિ ભોગનો ક્રીડો નયોં તો પ્રેમની મસ્તી નથી,
 સતી નાથની ભોગજી રહી તો વિલાસની છે બહી નહિ;
 રે પ્રેમનો જોગી થઇને મંત્ર જપતો ભોગનો,
 એ જોગીની ભોગજી થવામાં ખડાડમાનો ઇશનો ૩૪

નારી તણી ચારી કરી જે નીચ વૃત્તિ ધારતો,
 “ નાર બુધે પાંસરી ” એ મંત્ર હરનિશ જાપતો;
 શી રીત કહો ત્યાં યોગ પ્રીતિ દંપતિ નિજ પામશે
 શી રીત કહો નિજ હૃદય ભાવે હરગિજ એ અજમાવશે ૩૫

પત્નિ વિના થેલો બની પિયુ પ્રેમદા ઝંખી રહે
અન્ય કશું સૂઝે નહિ એ પત્નીવૃત્ત કયાં રે હશે
નિજ બૂલને કબૂલી વળી મુઠારવા મધી બોલશે
ને શૂન્યતા ઉર ખણ્ણની વામશે એ રીતયે -૩૬

રે નાથ હાવે પ્રેમથી કંઈ કંઈ મીઠી વાણી વદી
મમ સ્નેહની દિશા વધારી પ્રેમ પાઠો શીખવી
કિન્તુ લલાટે તો લખેલો મુખનો છાંટો હતો
હું હુઃખ પારાવારમાં અંતે પડી નીચે સુણે -૩૭

પતિ પ્રેમહીના આ રીતે કમતા મને નિત રાત્રીએ
નિદ્રાતણા અંકે મીઠા સુતી છતાં નહિ શાન્તિ ચે
શી રીત હોયે શાન્તિ કહો નહિ નાથ નારીના થતા
હારા ત્યજી ધણી અન્ય ઘરપર આઘડે ત્યાં શી દેશા--૩૮

બ્યારે અરે ! મુઠ જઉં મુજ નાથ છુપી રીતથી-
બૂલણ બધાં ગુણીકા હંધ આરોપથી હું દાઝતી
કળિયુગના કળીકાળમાં કાળાશ કંઈ કહેવી નથી
રે ! ન્યાય અવળો બાણવાથી ફાયદો કંઈ થાય નહી-૩૯

જીવંતી અતિ બલીમસિંહ કામી, પતિ ખ્યારો હતો
મમ રૂપરાશિ મોહથી ઈચ્છા ખુરી ધારી સુણે
મેશુધ નાથ કીધા મુરા પાઈ બુલાવ્યું બાન તો
ના તોય તે ફાવી શક્યો નીચ વાસના ઉંર ધારતો -૪૦

વ્યભિચાર મસ્તી પામવા જાલીમ ના ફાવી શકયો
 પતિ પાસ વ્યભિચારીણી હું સમજાવતાં ફાવી શકયો
 હા હા ! વિચાર્યું તેમણે બસ ઘાત મારો સહેલ છે
 રે ! જીંદગી દુઝાવવી એ રીત ના મુશ્કેલ છે -૪૧

અંધાર ઘાટો એટલો કે મુખના જોઈ શકો
 એ રાત્રીના બે વાગતાં ઉઘતી ઉપાડી જાણ્યો
 બિહામણા ભેરવતણા મંદિરમાં રાખી હતી
 મૃત્યુતણી ઘડીઓ ખરે ! ઉરનાદથી સુષુતી હતી -૪૨

મંદિરનો વ્યભિચારી મહંત સહજમાં લલચાય છે
 ના અર્થના ચળકાટથી અવની મહીં લોભાય છે
 મૂર્તિ ખસેઠયે શુભ જીવું લોચક દેખાય છે
 એવા ભયાનક સ્થાનમાં હું જઢાવરી કંઈ થાય છે -૪૩

ખાવા મળેના ઇંદ્ર વસ્તુ : રાટલો સૂકો મળે
 પાણી પીવા દુર્ગન્ધિમય, એ દેહને ત્યાં તો મળે
 જાલીમ હરનીશ આવતો, મુખ દોલતે લલચાવતો,
 નિષ્કંજ થતાં એ યુક્તિથી મુજને અતિ પછી ત્રાસતો-૪૪

લટકાવી મુજને નિમ્ન મસ્તકઃ અગ્નિ નીચે સળગતો,
 પશુ ભાવિજે અદૃષ્ટ છે તેને કહો કે કળી શકયો
 રે કરહતાં ઉદર એ દોરી તુટી અફળાઈ હું
 અગ્નિ સળગતામાં પડી તેથી દઝાઈ હું જહું -૪૫

વિધિલેખને ટાળી શકે એવું નથી કેઃ અવનિમાં
સ્વપ્ન સ્થિતિમાં હંધવી શક્તિ યોષતી ઉધ્ધારમાં
પામી હું આશીષ દેવની શક્તિવતી બની ગઇ અને—
અંધકારને ભેદી હું ચાલી યોષતી છે પ્રકાશને - ૪૧

ઠંડો પવન સ્પર્શે મને દૃષ્ટે ઉંચે ચઢતાં જડે -
કંઈ કાળજી સુનું હંતું તે જાળીયું તોડયું ખરે
દિવાલની ઉપરે ચડી જોયું નહીં વહેતી હતી
જંપલાવી દીધું સરિત માં બે શુદ્ધિમાં વહેતી હતી - ૪૨

બુધવાટ સરિતા આદરી મુજ દેહને ધરી રહી
ચેતન વિનાની કાય મારી બેઠ પર આવી રહી
વસતિ હતી બીલ લોકની જાણી મને શવ ઉંચકી
પણુ મ્હ.સની ગતિ પારખી શુદ્ધીવતી મુજને કીધી ૪૩

ઉપકાર કરવો યોગ્ય હું ધારી મને રૂપસુંદરી
દીધી પછી બીલરાજને હું ભાગ્ય તાબે ત્યાં ઠી
ધાયું ધણીનું થાય છે ત્યાં માનવી શું શું કરે
હીરો કહે જો લાખશે તો કાચ જાણી દેંકશે ૪૪

મુજને રસીકી નાર જાણી ર.ચ દુર્ગાધ કરે
નથી જાણતો સતી રીતને: નીચ ચાચના વિનવી કહે
ચુકિત વિના ના માર્ગ કોઈ તો રહ્યો અવશિષ્ટયે,
ઇચ્છા કહીશ હું તૃપ્ત તારો દેવપૂજન કરી રહે ૫૦

તેથી અમે ઉભય પછી મંદિર એ જ્ઞાને ગયાં !
 સમશેર લીધી સાયમાં બળીદાનથી સંતોષવા !
 ગાંભ બધું સાચુ ગણી છ હા કયેં જાતો હતો !
 મારા હૃદયની મુકિતથી અનભિજ્ઞ એ પૂરો હતો ! ૫૧

લીલરાજના ઉરપટ પરે આનન્દ રાજ્યે વહ્યું હતું !
 પશુ મેં ત્વરિતે શિર તેનું ધડ થકી શુદ્ધ કર્યું !
 તીર વેગથી ફોડી ભળી વણુઝાર લાખા પોઠમાં !
 દુઃખિય રી ધારી મુજને આશ્રય લીધો વિશ્વાસમાં ૫૨
 ધમંસુતાનું પદ મળ્યું તોયે વિધિની કુરતા !

૨ । રાગમારીની સવારી આવતાં થઈ હીનદશા !
 મૃત્યુ શરણુ કેં જન થયા વત્યો જ હાહાકાર છે !
 ભૂકંપ એવામાં થતાં જાણો થયો પ્રલયકાળ છે ! ૫૩

ડાકણ ગણાઈ હું પછી પ્રીતી ઉઠી ગઈ મુજથી !
 પ્રેમાબ્ધિ જ્યાં ગરજ્યો હતો જિછળ્યો સમુદ્ર ખૂનથી !
 મુશીયા દુઃશીલા તો થઈ એ જાણુજો મારા વીરા !
 કિસ્મત તણા એ ખેલ છે પથરા ગણાયે છે હીરા ! ૫૪

જીવતી મને દાટી લીધી રાત્રિ ભયાનક આવતાં !
 પશુ લેખ વિધિના મટે છે ખંજરો શિરે જતાં !
 એ ચતુર્દશી આધિનની રાત્રિ અતિ કૃષ્ણ વળી !
 નિજ સાધનાને સાધવા કેા નીકળ્યો મંત્રો થકી. ૫૫

ને હાથ લાધ્યો દેહ મુજ મૂગમાંથી બહિર આવતાં
 શીતળ સમીરની લહરીમાં ચેતન વહ્યું મમ દેહમાં
 ચેતનવતા મમ દેહ સ્પર્શી જતિ ઋતિ સહસ્રી ગયો
 લઈ જીવ તે દોડી ગયોઃ જૂન દેહ ધારી ત્રાસતો ૫૨

સંસારના છળ કપટથી હું તો હવે ત્રાસી હતી,
 સંસારની શીતલાતથી ઉનઃકાર તો કહેતી હતી
 સંન્યાસિની થાવા હૃદય ત્યારે ઘણું ઇચ્છી રહ્યું
 સંસારના દુઃખિત જીવોને બોધવા મન બહી રહ્યું ૫૩

સધવા છતાં વિષવા બની વિક્રિતને ચાહી રહ્યું
 વસ્તુધાતણી સ્નેહિની હું મન પ્રેમફળ ઇચ્છી રહ્યું
 સાચો અને સીધો રસ જો મગં એ વિચારતી
 અદ્રેતના હું રંગને એ શીત આંતર ધારતી ૫૪

એકાન્ત કે અટવી મહીં જોગણુ મને જપતી જડી
 દિલહાર સાચો એ હશે જાણી ગઈ હું ત્યાં મળી
 મઠ સાધ્વીમણ્ડળનાં રહેતાં શીખી હું જનસેવના
 જનસેવના, દેશસેવના એ સાધ્વી સાધુ સહચતા ૫૫

જીવન અકારં ટાળશો, જીવન તમે ઉજવાળતાં
 મેં જીવન ગૂંથ્યું છે હવે કે દેશસેવા દિવ્યતા
 કન્યાપદે એ મહાલતા પિતા તમે કે શીખશો
 કન્યાકૃપી તબરતન જે કહેવાય ગોને પાળશો ૬૦

હાસ્યરસ

મારી સગની તું ક્યાં રમી આવીરજની,
સાચું બોલ બોલ બોલ.

શાણી સેવર તું શીકને આજ ચઢાવે
કેડો છોડ છોડ છોડ.

હમણાં માળા ગુંથી હતી ને, હમણાં કેમ કરમાણી ?
પરસેવો તને ક્યાં વળ્યો, તારી ભમ્મર ક્યાં બીજાણી ?
સાચું બોલ બોલ બોલ.

કાળો ભમરો શીર પર બેઠો, ઠેરાઠતાં અભરાણી,
લાપોટે લટ છુટી ગઈ, મારી ભમ્મર ત્યાં બીજાણી
કેડો છોડ છોડ છોડ.

ઠસ્તુરી તારા અંગે મહેકે કુમુદ કળીના હારો,
નયન રહ્યાં છે નાચી નવેલી, મળ્યો કેણુ ઠગારો—
સાચું બોલ બોલ બોલ.

ચંદ્ર સરોવર નહાવા ગઈતી, વાટે મળ્યો એક માળી.
છાબ ભરીને ગજરા આપ્યા, હુંતો તમચી હારી—
કેડો છોડ છોડ છોડ.

(બળીરાબના નાટકમાંથી)

વશ કીધો તે' વીર મારો, જે શુણ્ણીયલ ને બહુ સારો,
નથી વાંક જરા કંઈ મારો, નણ્ણલ તમ વીર ઠગારો.

રંગ ભુવનમાં હતી એકલી આવી અઠપલુ કરી ગયા
ચુંબન કરી ભરી અંક મીત્રાવી મોહન મનડુ હરી ગયા
નથી વાંક-

વસંત જોળન પુલવાડીમાં ભુલો પડી ગયો ભમરો
લાલચ આપી તે' લલચાવ્યો બંધુ હાથો ડમરો
વશ કીધો-

શરમાળે મને શાન કરીને, કંચુકીની કસ છોડી
હૃદય ધરા પર થનથન નાચ્યા, લાજ શરમ સૌ તોડી
નથી વાંક-

વહન ચંદ્ર છળી રતિ લખાવે, જશુડી કામજુગારી
બંધુ મારો સરળ હૃદયનો, કળા અજગ છે તારી
નથી વાંક-

(બળીરાજના નાટકમાંથી)

ઉંમરેઃ ભટવાડી પોળને નાકે આવેલા સરસ્વતી પ્રી. પ્રેસમાં રતીલાલ
જાળકૃષ્ણ ત્રીવેદીએ છાપી અને નડીયાદમાં આવેલા જાદવ
પુસ્તકાલયના માલિક શુકસેવર જડુલાલ નારણદાસે સ્વામી-
નારાયણના મંદીર આગળથી પ્રસીદ્ધ કરી.

❖ વેપારીઓને માટે ❖

મોટા નફો. ટુંકી મુંડી. સસ્તા ભાવ. ઉદાર શરતો.

સપ્તિમ ગરબા ચાને સ્વરાજ્ય ગર્જના ...	રૂ. ૦-૨-૦
મુંબાઈની ચોકાણી ભાગ ૧-૨-૩ ...	રૂ. ૦-૩-૦
સોળ વરસની સતી-ભાગ (૧-૨) (૩-૪) (૫-૬)	રૂ. ૦-૪-૬
ચઢાદેવીની ચઢાઈ ભાગ ૧-૨ ...	રૂ. ૮-૨-૦
વર્તમાન કાળનો ઇન્સપેક્ટર (લેખક-શવ કવિ)	રૂ. ૦-૧-૦
જસમા ઓઠણ અને સતી સાવીત્રી ...	રૂ. ૦-૧-૦
સંગીત શરીકળા, સચીત્ર વાતાં ...	રૂ. ૦-૬-૦
ગામઠીઓ ગમાર ...	રૂ. ૦-૪-૦
ચતુરસીંહ કમારો ભાગ ૧ થી ૪) ...	રૂ. ૦-૧૨-૦
કળિનો ઠેશ ...	રૂ. ૦-૧-૦
મહાભારત—અઢારે પર્વ—સુદર ચીત્રોવાળું...	રૂ. ૩-૦-૦

એ શીવાય તમામ જાતનાં પુસ્તકો હમારી પાસે મળી શકશે.

વેપારીઓને સારું કમીશન આપવામાં આવે છે.

જવાબ માટે રીપલાઈ કાર્ડ લખવું.

જીકસેલર—

જુહાપુરા નારાયણસિ. મુ. નડીઆલ

અનૂપૂર્ણા અને પવિત્ર પ્યાઃ

આર સુંદર ફાટોગ્રાફીક રંગ-બેરંગી ચીત્રો ઉપરાંત અ ફ્રેન્સી પુઠા ઉપર સુંદર બે ફાટોગ્રાફી મુદ્રાણીત કરેલી ધાર્મિક અને સામાજિક વિષયો દર્શાવતી સંપૂર્ણ નવલકથા ખરીદ કરો. શ્રીકૃષ્ણ સતિત્વ, પતિનો પ્રેમ, કામાંધનાં કૃત્યો, સસરાનો જીલમ, વિગેરે રસમય વિષયો વાંચનારને આનંદમાં મુલતાન બનાવે છે. અસલ કીંમત રૂ. ૧૫. આવજુ સુદ પુનમ મુધીમાં ખરીદ કરનારને ફક્ત રૂ. ૧) લઈ આપવામાં આવશે તે ઉપરાંત (૧) વર્તમાનકાળનો ઇન્સપેક્ટર (૨) ચઢાદેવીની ચઢાઈ (૩) જસમા ઝોડણુ એ ત્રણ પુસ્તકો મફત આપવામાં આવે પોસ્ટેજ જુદું. જવાબ માટે રીપ્લાઈ કાઠ લખવું.

તુરત લખો—

જુકસેલર જહુલાલ નારણદાસ,

૬૦ સ્વામી નારાયણના મંદીર પાસે,

સ. નદીઆ:

આ ટાઇટલ 'મહેશ' પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ, (ગાયવાડી, ગીરગામ રોડ, મુંબઈ-૪) માં ગુણવંતલાલ હોટાલાલ દેસાઈએ છાપ્યું છે.

